

Agentúra
Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR
pre štrukturálne fondy EÚ

Európska únia
Európsky sociálny fond

Názov projektu	E-learning vo výchovno-vzdelávacom procese
Kód ITMS projektu	26110130184
Kód výzvy	OPV-2008/1.1/03-SORO
Číslo Zmluvy o poskytnutí NFP	142/2009/1.1/OPV
Prijímateľ	Základná škola Námestovo – Komenského ul. Komenského 495/33, 029 01 Námestovo

Učebné osnovy z náboženskej výchovy pre 8.ročník ZŠ

(spracované v súlade učebnými osnovami predmetu náboženstvo/náboženská výchova, ktoré schválila Konferencia biskupov Slovenska na plenárnom zasadnutí 3. 6. 1992 v Nitre. Ministerstvo školstva SR schválilo dňa 19. 7. 2002 pod číslom 880/2002-41.)

September 2010

Náboženská výchova

1 hodina týždenne (1+0), 33 hodín ročne

Názov predmetu	Náboženská výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne
Ročník	ôsmy
Škola	ZŠ Námestovo – Komenského ul.
Kód a názov ŠVP	ISCED 2
Stupeň vzdelania	Nižšie sekundárne
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu v 8. ročníku

Učivo 8. ročníka je zamerané na hlbšie poznanie kresťanských mravných noriem a formovanie kresťanského životného štýlu. Popri zážitku z vyučovania treba klásť dôraz, aby si žiaci osvojili určitý rozsah vedomostí naspamäť, bez čoho by sa len veľmi ťažko mohol rozvíjať ich vzťah k Bohu, k sebe samému a k iným ľuďom. Učebnica sleduje osobné problémy dospievajúcej mládeže a ponúka priestor na slobodný dialóg. Žiaci sa majú naučiť vytvárať vlastný názor, vedieť si ho zdôvodniť a obhájiť. Učivo je rozdelené do piatich tematických celkov.

Mladý človek začína preberať zodpovednosť sám za seba. Sám Boh mu poskytuje pomoc, ale treba mu ju sprostredkovať. Má sa učiť zodpovednosti za seba i druhých ľudí, spoznávať a učiť sa žiť kresťanský životný štýl. Boh sa mu dáva vo sviatostiach, v spoločenstve a modlitbe. Pokračuje sa ďalej v pozitívnej výchove k láske a čistote.

Výchovné a vzdelávacie ciele

Hlavným vzdelávacím cieľom vo výučbe náboženstva na II. stupni základnej školy je vedomostne pripraviť mladého človeka tak, aby mal osvojené základné náboženské pravdy a princípy kresťanského životného štýlu, ktoré sa budú u neho ďalej rozvíjať na strednej škole. Vo výchovnej oblasti je úlohou školskej katechézy prispieť k tomu, aby mladý človek vedel teoretické poznatky uplatniť vo svojom živote a bol oporou pre svojich rovesníkov, aby si nachádzal svoje miesto v živote.

Ďalej sú uvedené rámcové ciele pre jednotlivé ročníky a podrobné pre jednotlivé témy. Pri tvorbe konkrétnej vyučovacej hodiny treba, aby učiteľ náboženskej výchovy mal ujasnené ciele, ktoré chce dosiahnuť a k čomu priviesť žiakov. Pri jednotlivých témach sa uvádza viacero cieľov. Učiteľ náboženskej výchovy sám zvaží, ktoré ciele na jednotlivých hodinách sú pre neho prioritné, lebo niektoré nemusia byť v danom čase alebo skupine aktuálne, alebo zvaží, či je potrebné vytýčiť si iné.

Obsah vzdelávania

Prehľad tematických celkov a stanovený počet hodín

(1 hodina týždenne, 33 hodín ročne)

P.č.	Tematický celok	Počet hodín
1.	Hľadám smer	4
2.	Boh mi udáva smer	5
3.	Dávam sa na cestu	5
4.	Boh mi radí	13
5.	Boh sa mi dáva	6

Obsah, náučné (A) a výchovné (B) ciele

1. Hľadám smer

1.1. Ľudská dôstojnosť

A: - poukázať na individuálnu originalitu človeka a vzájomnú odlišnosť medzi ľuďmi,
- poukázať na to, čo je skutočne podstatné a dôležité a nie iba navonok.

B: - uvedomiť si svoju originalitu, ďakovať Bohu za dar života,
- nadobudnúť sebaúctu.

1.2. Túžby a plány

A: - uvedomiť si, že každý človek má svoje plány a túžby a tie majú viesť človeka k plnohodnotnému životu a ku konečnému cieľu, ktorým je večný život.

B: - zamyslieť sa nad sebou a svoje túžby a plány zosúladiť s realitou života.

1.3. Schopnosti a vlastnosti

A: - spoznať svoje schopnosti a vlastnosti, ktorými ma Boh obdaril,
- pochopiť, že schopnosti treba rozvíjať pre dobro svoje i druhých a na to, aby bol oslávený Boh.

B: - byť ochotný spolupracovať s Božou milosťou,
- vzbudiť túžbu chcieť pracovať na sebe - posilňovať vôľu, odstraňovať zlé vlastnosti a pestovať dobré.

2. Boh mi udáva smer

2.1. Svedomie

- A: - definovať svedomie v súlade s učeníom Cirkvi,
- pochopiť, že svedomie je prirodzený Boží zákon v nás.
- B: - uvedomiť si, že človek je zodpovedný za výchovu svojho svedomia,
- podnecovať k pravidelnému spytovaniu svedomia a k pristupovaniu k svätej spovedi.

2.2. Desatoro

- A: - uvedomiť si, že Desatoro človeka neobmedzuje, ale oslobodzuje od závislosti od hriechu,
- pomáha mu nájsť správny vzťah k Bohu a ľuďom.
- B: - vnímať Desatoro ako starostlivú lásku Boha Otca o mňa a uvedomiť si, že prikázania, ktoré mi dáva, sú ochranou pred mojím nešťastím.

2.3. Zákon lásky

- A: - naučiť sa znenie hlavného Božieho prikázania,
- poukázať na to, aký by bol svet bez lásky smutný a prázdny.
- B: - naučiť sa plniť si svoje povinnosti s láskou, objaviť v tom ľahkosť a radosť,
- pochopiť, že milovať Boha nadovšetko a blížneho ako seba samého je kľúč k šťastnému a zmysluplnému životu.

2.4. Sloboda

- A: - pochopiť, že sloboda je Boží dar človeku, bez nej by bol človek ako robot,
- bez slobodného rozhodnutia by sa nedala prejaviť láska.
- B: - zneužitie tohto Božieho daru znamená postaviť sa proti Bohu, teda hriech, a zároveň sa tým človek stavia proti vlastnému šťastiu.

3. Dávam sa na cestu

3.1. Zodpovednosť za seba

- A: - poukázať na zmeny, ktorými prechádza človek počas puberty - biologické, fyziologické, psychické, sociálne,
- pochopiť, že prichádza čas preberania zodpovednosti za seba.
- B: - snažiť sa o sebaaprijatie, dávať si pozor, aby som ja sám nerobil to, čo sa mi nepáči na správaní iných,
- pestovať dobrý vzťah k rodičom a súrodencom.

3.2. Sebaovládanie

- A: - uvedomiť si, že bez sebaovládania človek nemôže pokročiť vpred v tvorbe svojej osobnosti a vytvorí si tým problémy navyše,
- sebaovládanie je dlhodobá namáhavá úloha, neskôr sa však bude stávať menej namáhavou a s väčším prínosom.
- B: - naučiť sa ovládať v rôznych životných situáciách, aby človek neublížil sebe ani iným ľuďom a úspešne splnil svoje poslanie,
- osvojenie si schopnosti sebaovládania vyžaduje predchádzajúce denné cvičenie sa v maličkostiach (urobiť, čo sa mi nechce; odoprieť si niečo, na čo mám chuť).

3.3. Zodpovednosť za iných

A: - zodpovednosť za iných je znakom zrelého dospelého človeka,
- uvedomiť si dôsledky nezodpovedného prístupu.

B: - zodpovednosť za iných je jedným z prejavov skutočnej lásky, ktorá naplňuje srdce človeka radosťou a pokojom,
- vedieť prejavovať svoju vďačnosť a radosť za prejavenu dôveru a nesklamávať toho, ktorý mi ju dal.

3.4. Lákadlá

A: - uvedomiť si, že lákadlá sú rafinovane zamaskované nebezpečenstvá,
- pripomenúť si následky dedičného hriechu (vôľa sa naklonila k zlému).

B: - na príkladoch predstaviť negatívne účinky lákadiel zmyslov: fajčenie, alkohol, drogy, sex, reklama,
- vyhýbať sa prostrediu a veciam, ktoré ponúkajú zlo,
- čerpať silu na odporovanie zlu v modlitbe a vo sviatostiach.

4. Boh mi radí

4.1. Úcta k ľuďom

A: - uvedomiť si, že všetci ľudia si zasluhujú úctu, lebo každého človeka stvoril Boh,
- každý človek má určité poslanie na zemi a má sa usilovať poznávať ho a žiť v súlade s Božou vôľou.

B: - byť si vedomý, že človek nemôže žiť sám a že sa navzájom potrebujeme,
- urobiť konkrétny skutok lásky k blížnemu.

4.2. Úcta k životu

A: - Boh je pôvodcom a darcom každého života, preto len jemu jedinému patrí právo rozhodovať o počiatku a konci života.

B: - mať vždy na pamäti, že život je Boží dar a s týmto darom chcem múdro zaobchádzať a využiť ho čo najlepšie na svoje dobro a dobro ľudí žijúcich okolo mňa,
- vykonať konkrétny skutok telesného milosrdenstva.

4.3. Úcta k pohlaviu

A: - Boh stvoril človeka ako muža a ženu, aby sa vzájomným sebadarováním v trvalom zväzku vernej a nesebeckej lásky podieľali na odovzdávaní života,
- pochopiť, že pravá láska pochádza od Boha, a nie je v telesnosti.

B: - pochopiť, že Bohu aj cez 6. a 9. prikázanie ide o naše šťastie, šťastie rodín, hlavne detí,
- zachovávať si čistotu myšlienok a vyjadrovania v sexuálnej oblasti,
- uvedomiť si, že sebecké záujmy ponížujú oboch.

4.4. Spravodlivosť

A: - spravodlivosť vyžaduje ochranu vlastníctva, ako aj pomoc tým, čo si vlastnými silami nemôžu zabezpečiť prostriedky na dôstojný život.

B: - Boh zakazuje aj nezriadenú túžbu po bohatstve, treba si vybudovať slobodný vzťah k

materiálnym veciam a nebyť od nich závislý,
- poukázať na dôsledky lakomstva a nevšímavosti voči núdznym.

4.5. Úcta k pravde

A: - uvedomiť si Ježišovo poslanie od Otca - vydať svedectvo o pravde, ktoré je Boh sám,
- byť si vedomý, že pravda o nás samých oslobodzuje, hoci niekedy môže byť nepríjemná.
B: - túžiť po pravde a mať odvalu podľa nej žiť,
- chrániť sa každého klamstva, lebo ono nás odvádza od Boha a spôsobuje najrôznejšie formy zla.

4.6. Úcta k práci

A: - vnímať prácu ako osobný rozvoj a spoluprácu na stvorených Božích dielach,
- poukázať na zmysluplnosť a poslanie ľudského života podľa hesla sv. Benedikta: "Modli sa a pracuj!"
B: - prácou človek vytvára rozličné hodnoty, ktoré sú užitočné pre neho i pre ľudskú spoločnosť,
- vedieť si rozvrhnúť čas na prácu, modlitbu a oddych; nestáť sa otrokom vecí a vyhýbať sa chamtivosti po peniazoch.

4.7. Zasvätený život

A: - uvedomiť si, že zasvätený život je jednou z ciest ku svätosti a pomoci ľudstvu,
- vysvetliť význam kňazstva a rehoľného stavu.
B: - u žiakov vzbudiť túžbu po svätom živote, ku ktorému sú povolani všetci ľudia,
- bohuzasvätený život iným poukazuje, aby nezabúdali na svoju dušu, na svoj vzťah k Bohu a na večný život.

4.8. Krása stvorenia

A: - byť si vedomý, že všetko, čo pochádza od Boha, je dobré, krásne a má svoj význam,
- pochopiť, že zo živých bytostí iba človek môže vnímať krásu stvorenia a aktívne sa zapájať do vytvárania ďalších hodnôt.
B: - vnímať krásu Božích diel v prostredí, v ktorom žijem,
- predniesť oslavný žalm na krásu Božích diel, ktoré v sebe ukrývajú Božiu múdrosť a veľkosť.

4.9. Úcta k prírode

A: - uvedomiť si, že človek patrí k prírode, ktorá bola stvorená pre neho a Boh mu ju dal, aby ju využíval a zveľaďoval,
- poukázať na nebezpečenstvá ničenia prírody potrebu jej ochrany.
B: - aktívne sa zapojiť do ochrany prírody, podieľať sa na vyčistení zanedbanej lokality,
- ďakovať Bohu za krásu a úžitok z prírody.

4.10. Civilizácia lásky

A: - uvedomiť si, že každá civilizácia by mala byť preniknutá láskou a vzájomnou pomocou, lebo inak zanikne,

- poukázat na Cirkev, ktorú Ježiš Kristus ustanovil na zemi ako spoločenstvo tých, ktorí sa majú navzájom milovať a slúžiť si.

B: - kresťan, ktorý žije podľa evanjelia, sa zároveň podieľa aj na budovaní a šírení civilizácie lásky.

5. Boh sa mi dáva

5.1. Boh a ja

A: - uvedomiť si, že modlitba je prvou komunikáciou s Bohom,

- predstaviť žiakom druhy a formy modlitby.

B: - priviesť žiakov k pravidelnej modlitbe, zvlášť osobnej a tiež v rodine,

- podľa toho, ako sa modlím, môžem lepšie spoznať, aký je môj vzťah k Bohu.

5.2. Boh a my

A: - pochopiť význam spoločenstva pre jednotlivca,

- poukázat na význam spoločnej modlitby a na silu pravého spoločenstva.

B: - podnietiť mladých k vytvoreniu skutočného spoločenstva,

- vzbudiť si túžbu chcieť byť užitočným pre spoločenstvo a spoločne sa modliť.

5.3. Boh v znakoch

A: - pochopiť, že človek môže byť spasený jedine Božou milosťou (spása je Boží dar),

- oboznámiť s pojmom milosť a sviatosti - matéria, forma a vnútorná dispozícia.

B: - viesť žiakov k častému pristupovaniu ku sviatostiam, cez ktoré sa viac priblížia k Bohu,

- vzbudiť túžbu po večnom živote a uchovať sa v stave posväcujúcej milosti.

5.4. Boh je láska

A: - Božou podstatou je láska - jednorodný Syn Ježiš nám sprítomnil túto Božiu lásku a

Božiu milosť,

- základnou vlastnosťou lásky je dávať sa ďalej iným.

B: - prejavy Božej lásky voči ľuďom - poslal svojho jediného Syna, aby nezahynul nik, kto v neho uverí,

- moja viera sa prejavuje v skutkoch lásky k blížnym.

Medzipredmetové vzťahy

Predmet rímskokatolíckeho náboženstva, hoci sa na pohľad nezdá, v skutočnosti vedomostne i výchovne súvisí s mnohými predmetmi.

Prírodovedné predmety (prírodopis, Fyzika, chémia, matematika a sčasti i zemepis) obdivujú krásu Božieho stvorenia - neživú prírodu, rastliny, živočíchy, dokonalosť človeka, zákony, ktoré Boh ukryl do svojho diela.

Kultúra a dejiny nášho národa sú späté s kresťanstvom a odkazom sv. Cyrila a Metoda. V

literatúre sa žiaci učia o prínose slovanských vierozvestcov pre naše písomníctvo, literatúru, kultúrnu vyspelosť, učia sa o slovenských národných buditeľoch, literátoch a umelcoch, ktorí boli platnými členmi Cirkvi.

Dejepis podáva dejiny ľudstva a nášho národa, ktoré sú úzko spojené s dejinami Cirkvi. ýchovné predmety - hudobná a výtvarná výchova nachádzajú svoju inšpiráciu a duchovný rozmer v náboženstve, pracovné vyučovanie vedie človeka k posväcovaniu prácou, v ktorej človek nachádza nielen zdroj obživy, ale aj realizácie; telesná výchova prispieva k starostlivosti o telo, a taktiež posilňuje vôľu človeka.

Triednické hodiny tiež nájdu inšpiráciu v náboženstve pri riešení problémov triedy, protidrogovej výchove či výchove k láske a čistote.

Učebné zdroje

- ❖ Komisia pre katechizáciu a školstvo Konferencie biskupov Slovenska vydala pre 8. ročník túto učebnicu - *Ako ďalej žiť*
- ❖ ORENDÁČ, P., LENCZ, L., HUDÁK, P., BEREŠOVÁ, M.: *Metodická príručka výchovy k láske a čistote pre II. stupeň ZŠ a 1. a 2.- ročník SŠ*, Prešov: Komisia pre katechizáciu pri KBS bo VMV, 1999.
- ❖ ORENDÁČ, P. A KOL.: *Dodatok k Metodickéj príručke výchovy k láske a čistote pre II. stupeň ZŠ a 1. a 2. ročník SŠ*. Prešov: Komisia pre katechizáciu pri KBS vo VMV, 2000.
- ❖ Okrem záväzných učebníc a existujúcich metodických príručiek je základným materiálom *Katechizmus Katolíckej cirkvi*.

Hodnotenie žiakov

Žiaci sú hodnotení podľa metodického pokynu č. 7/2009-R z 28. apríla 2009 na hodnotenie žiakov základnej školy. Metódy a formy hodnotenia: klasifikácia, slovné hodnotenie, sebahodnotenie, didaktické testy, projekt.

Známku hodnotíme:

1. prácu s pracovným zošitom - priebežne
2. vytvorenie projektu – raz za polrok
3. krátke overenie vedomostí formou testu – raz za štvrt'rok
4. aktivitu na hodine

Hodnotenie žiakov je postavené na plnení konkrétnych a splniteľných úloh, je založené prevažne na diagnostikovaní a uplatňovaní osobného rozvoja žiaka. Každý žiak musí mať

možnosť zažívať úspech a musí vedieť, že chyby a ich odstraňovanie tiež napomáhajú k jeho rozvoju.